

MATO MOJAŠ
Dubrovnik

Jubilej Hrvatske bratske zajednice

Ove 1969. godine najveća naša iseljenička organizacija Hrvatska bratska zajednica proslavila je 75-godišnjicu osnutka i aktivnog rada među našim iseljenicima u Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi.

U godinama masovnog iseljavanja Hrvata u daleke prekomorske zemlje, većinom neuki i nepismeni naši ljudi prihvaćali su se kojekakvih poslova na širokim prostranstvima Sjeverne Amerike, da bi na neki način osigurali sebi življenje i od ušteđevina pomagali svoje najbliže u Starom kraju od kojih su se rastali s puno briga i želja za što brži povratak.

Svakodnevni život u novoj domovini donosio im je mnogo poteškoća, napora i odricanja, ali i nade za bolje dane. Pomisao na svoju rodbinu i da će ustrajnim radom nešto uštediti davalo im je snage u borbi za opstanak. Rastrkani na raznim radilištima, u većim i manjim skupinama radeći općenito najteže poslove, strepili su od iznenađenja, kakve nesreće, bolesti, otpusta sa posla i slično. Ta neizvjesnost stala im je pred očima. »Ako se što dogodi, što onda?« Zbog toga su se sve više dogovarali, tješili i savjetovali, bodrili su jedni druge i pomagali su se u slučaju kakve nevolje. Postepeno počeli su se udruživati u dobrotvorne organizacije. Godine 1857. osnovano je u San Francisku »Slovinsko-ilirsko uzajamno pripomoćno društvo«. Slična društva osnovana su u New Orleansu (1874. godine. Sjedinjeno slovinsko društvo od dobročinstva), Chicagu, New Yorku i u drugim mjestima. Sva društva bila su dobrotvorna, potporna i gajila su našu narodnu kulturu iz Starog kraja. Pojedina društva bila su u povezanosti jedno s drugim. Koristila su iskustva i surađivala su. Nekad je ta povezanost dolazila do punog izražaja, pa i do spajanja više društava u jedno društvo ili organizaciju.

Na području Pennsylvanije i Zapadne Virginije naši iseljenici okupljeni u potporna društva ujedinjuju se u Hrvatsku zajednicu smatrajući da će tako udruženi predstavljati jaču organizaciju koja će biti u stanju da im pomogne i da ih zaštiti u njihovoj borbi za samoorganizaciju u dalekom tuđem i nepoznatom svijetu Americi, gdje su se otvarali rudnici, koristila prirodna bogatstva, podizala industrija, gradile ceste, željezničke pruge i drugi objekti velikih razmjera. Tražena radna snaga dolazila je preko Atlantskog oceana iz raznih zemalja, pa tako i sa naših područja koja

su bila osiromašena, bez mogućnosti zarade i osiguranja osnovnih uvjeta života. Većinom neuki i neiskusni naši ljudi iz ovih sela dolazili su na nepoznata surova prostranstva, gdje se cijenila samo radna snaga, rezultati fizičkog rada i napora, bez osiguranih zaštitnih mjera radnika u slučaju nesreće, bolesti, smrti ili nezaposlenosti. Bili su prisiljeni da žive u manjim skupinama daleko jedni od drugih radeći i najteže poslove deset do dvanaest i više sati dnevno neprekidno i naporno pod strogim nadzorom. Iscrpljeni od velikog rada morali su misliti kako će sami sebi pomoći u nevolji jer drugih mogućnosti nije bilo. Tako stanje dovelo ih je do osnivanja potpornih društava i organizacija u okviru kojih su nalazili i zabavu, njegovali običaje, izražavali svoje narodne osjećaje i ljubav prema rodnom kraju i zemlji iz koje su ponikli.

Predvodnik u stvaranju Hrvatske zajednice bilo je Hrvatsko radničko potporno društvo »Starčević«. Na konvenciji predstavnika šest potpornih društava iz okolice Pittsburgha, koja je održana u Allegheny 2. septembra 1894 odlučeno je da se osnuje Hrvatska zajednica kao opće-hrvatsko pomoćno društvo koja će »podupirati svoje članove u bolestima i nesrećama.« Iz ovoga se vidi da je Hrvatska zajednica nastala iz životnih potreba naših iseljenika u Americi toga vremena. U prvoj godini osnutka objedinjavala je samo 6 ogranaka i oko 600 članova, a cjelokupna joj je imovina iznosila 42,52 dolara, dok danas Hrvatska bratska zajednica ima preko hiljadu ogranaka i gnijezda sa 117.000 članova. Vrijednost imovine iznosi preko 40 milijuna dolara, a prema svom radu i rezultatima, koje je postigla od osnutka do danas, ubraja se među najjače i najuglednije bratske organizacije u Americi.

U godini njenog osnutka 1894. dalekovidni su bili njeni osnivači: Zdravko V. Mužina, Petar Pavlinac i Franjo Šepić — predstavnici Hrvatskog radničkog potpornog društva »Starčević« iz Allegheny; Ivan Ljubić, predsjednik društva iz Benwooda; Ignac Jarnević i Josip Zegudović, koji su predstavljali društvo »Sv. Juraj« iz McKeesporta; Josip Šubašić, Petar Barbarić i Josip Buneta od društva »Sv. Ćiril i Metod« iz Etne; Anton Nemanić i Nikola Bukovac od društva »Sv. Nikola« iz Rankina, te Božo Gojsović od društva »Sv. Rok« iz Johanstowna. Pored ovih na stvaranju Hrvatske zajednice značajni su: Franjo Zibrat, Stjepan Rebrović, Franjo Božić, Nikola Moškun, Franjo Tahija, Janko Gvozdenović, Juro Papo i dr.

U prvi upravni odbor Hrvatske zajednice izabrani su: Ivan Ljubić za predsjednika, Josip Šubašić za potpredsjednika, Petar Pavlinac za tajnika, Josip Buneta za blagajnika i Franjo Šepić za računovodu. Glavni cilj izabranog odbora bio je da se u redove Hrvatske zajednice okupi što veći broj iseljenika Hrvata, kako bi na taj način postala jaka organizacija koja bi bila u stanju savladati mnoge poteškoće i osigurati potporu iseljenicima kada im ona bude potrebna. I zaista već iduće godine na konvenciji 1. septembra 1895. Zajednica je brojila 23 društva sa 1.143 člana. To je bio veliki uspjeh i pobjeda već prve godine opstanka Zajednice. Iseljenici su sve više uvidali korist udruživanja, pa su se sve više i čvršće pridruživali Zajednici koja im je postala veliki zaštitnik i glavni oslonac. Osnovana kao humanitarna organizacija ostala je takova sve do danas mijenjajući i prilagođavajući oblike svoga rada, od jednostavnih prvobitnih pomaganja članova do suvremenih oblika osiguranja.

Hrvatska bratska zajednica pored materijalne pomoći našim iseljenicima nastojala je i uvijek se je borila da za-

Svečani doček Zajedničara na zagrebačkom aerodromu

štiti naše ljude protiv diskriminacije, da ih prikaže pred vlastima kao pripadnike hrvatskog naroda i u svakom drugom pogledu starala se da im na razne načine pruži odgovarajuću podršku i pomoć. Osnivala je škole, organizirala je tečajeve i predavanja da bi se na taj način njegovala ljubav za materinski jezik. U svim većim i manjim mjestima organizirala su se društva, pjevački i tamburaški zborovi, održavale su se priredbe i zabave. Okupljajući se u svoje društvene prostorije i domove naši iseljenici davali su oduška i odmora slušajući i pjevajući svoje narodne pjesme, gledajući i igrajući svoja narodna kola — podržavajući svoje narodne običaje, svoju narodnu kulturu. Sve im je to ispunjalo praznine njihova života u tudem svijetu. Tako okupljeni osjećali su se kao da su u svojoj staroj sredini. Njihove društvene dvorane sa zabavnim i kulturnim programima predstavljale su im dio stare domovine. Tu su se najugodnije osjećali i zato su se stalno okupljali, razgovarali i zabavljali, te poslije svega zadovoljni vraćali svojim kućama. Kako je Hrvatska zajednica sve više okupljala naše iseljeničtvo dobila je, poslije tri godine postojanja, naziv Narodna hrvatska zajednica. Taj naziv nosila je do 1926. godine kada je nakon ujedinjavanja s Hrvatskom zajednicom Illinois iz Chicaga, Društvom »Sv. Josip« iz Kansas Cityja i Mladom hrvatskom zajednicom iz Whitinga, Indiana — uzela naziv Hrvatska bratska zajednica. Ona se znatno ojačavala, širila se mreža ograna u SAD i Kanadi, a kasnije su se njome priključivala samostalna društva i zajednice »Dalmatinska sloga« iz Chicaga, »Hrvatsko samostalno društvo« iz West Allisa, Wisconsin, »Hrvatska sveza na Pacifiku« iz San Francisca, »Slovinsko hrvatska sveza« iz Calumeta, Michigan, »Hrvatsko more« iz Jollieta, Hrcегоvačko-hrvatsko društvo »Sv. Ante« iz So Chicaga, Hrvatsko poporno društvo »Banovina Hrvatska« iz Kanade, »Sloga Hrvata i Slovenaca« iz Eureka, Kalifornija, »Hrvatski radnik« iz Garyja, Indiana i dr.

Hrvatska bratska zajednica pomagala je borbu radnika u Americi za svoja prava i uvijek je pomagala i podržavala napredne pokrete, pa je svojim aktivnim radom doprinosila mnogo razvitku Amerike.

Za vrijeme prvog i drugog svjetskog rata pomagala je saveznicima u ratu. U drugom svjetskom ratu oko 15.000 njenih članova učestvovalo je u američkoj i kanadskoj vojsci od kojih je nekoliko stotina dalo svoje živote na raznim frontovima i područjima u borbi protiv fašističkih i imperijalističkih osvajača. Pružala je i materijalnu pomoć u ratnim naporima Amerike uloživši, pored ostaloga, više od šest milijuna dolara u ratne fondove. Sakupljala je i slala priloge Sovjetskoj ratnoj pomoći, Kanadskom Crvenom križu i drugim savezničkim organizacijama.

Hrvatska bratska zajednica stalno je pružala pomoć svome narodu u staroj domovini. U svakoj prigodi davala je podršku naprednim težnjama hrvatskog naroda u borbi za slobodu i demokratsko društveno uređenje. Predsjednik Josip Marohnić na 13. konvenciji u septembru 1918. rekao je: »Njezino je članstvo uvijek u prvim redovima gdje se radi za hrvatsku i slavensku stvar, za slobodu i procvat mile domovine Hrvatske«. U časopisu »Matica« rujna 1969. povodom 75-godišnjice Hrvatske bratske zajednice Šime Balen, pored ostaloga, piše: »U tom duhu je još za vrijeme Austro-Ugarske pomagala borbu hrvatskog naroda na obaranju tiranskog režima Khuena Hedervaryja, podupirala aktivnost Hrvatsko-srpske koalicije, socijalista, radničevaca i hrvatske revolucionarne omladine. Za vrijeme balkanskih ratova pružala je moralnu i materijalnu pomoć hrvatskom srpskom i crnogorskom narodu. Istovremeno je pod njenim okriljem osnovana godine 1912. u Americi borbena organizacija Hrvatski savez na čelu s poznatim iseljeničkim prvakom don Nikom Grškovićem, koja je u svoj program stavila borbu za oslobođenje hrvatskog naroda ispod austro-madžarskog jarma. Za vrijeme prvog svjetskog rata Zajednica je odlučno stala uz Trumbić-Supilov Jugoslavenski odbor, a njezini prvaci: Marohnić, Gršković, Biankini i dr. stajahu na čelu širokog iseljeničkog pokreta za rušenje Austro-Ugarske, za oslobođenje hrvatskog naroda i njegovo ujedinjenje sa srpskim, slovenskim i ostalim južnoslavenskim narodima. Razočaranje koje je uskoro poslije ujedinjenja 1918. nastupilo kod hrvatskih

masa zbog ugnjetačke politike vladajuće velikosrpske klike predvođene dinastijom Karađorđevića, naišlo je na dubok odjek kod Zajednice. Nizom protesta, izjava, memoranduma i raznim drugim akcijama Zajednica je izražavala svoju solidarnost s pokretom hrvatskog naroda i ostalim progresivnim pokretima koji su tražili demokratizaciju Jugoslavije i njeno preuređenje na principima istinske demokracije, bratstva i ravnopravnosti naroda.«

Povodom 75-godišnjice Hrvatske bratske zajednice planirana je proslava njenog postojanja i rada. U okviru programa proslave značajna je posjeta 147 Zajedničara Jugoslaviji, koji su došli iz SAD i Kanade na proslavu u Zagreb, gdje se obavila proslava jubilarne godišnjice. Navečer izvršeno je svečano primanje koje je u zamjeni predsjednika Matice iseljenika Hrvatske književnika Jure Franičevića, zbog bolesti, priredio potpredsjednik Matice prof. Oleg Mandić u Domu Matice. Primanju su prisustvovali potpredsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske inž. Boris Bakrač, članovi Izvršnog i Glavnog odbora Matice iseljenika Hrvatske, predstavnici Matice iseljenika Bosne i Hercegovine i Srbije, predstavnici općinskih odbora Matice iseljenika Hrvatske, mnogi kulturni i javni radnici, iseljenici povratnici i drugi uzvanici. Zajedničari i ostale uzvanike pozdravio je prof. dr. Oleg Mandić koji je pozdravljajući Zajedničare, pored ostaloga, rekao: »Došli ste ovdje da zajedno svima pokažemo kako ste vi unatoč udaljenosti, koja vas nažalost odvaja, uvijek dio našega naroda, osjećate se nasljednicima njegove dugovjekovne kulturne tradicije i sudionici u borbi za ekonomsku ravnopravnost u svijetu i za očuvanje nacionalnog integriteta jugoslavenskih naroda.« Tom prigodom zabavni program izveli su ansambl Potočnik i pjevač zabavnih melodija Vice Vukov.

Drugog dana boravka u Starom kraju Zajedničari su posjetili Gornji grad i prisustvovali misi u crkvi Sv. Marka. U 10 sati održana je svečana sjednica u staroj saborskoj i gradskoj vijećnici. Svečana sjednica otvorena je hrvatskom himnom »Lijepa naša domovino« i američkom svečanom pjesmom koje je intonirao tamburaški zbor »St. George« iz Cokeburga. Sjednici je predsjedavao potpredsjed-

Predsjednik Hrvatske bratske zajednice g. John Badovinac sa suprugom i tajnikom Matice iseljenika Hrvatske Ivicom Kranželić u Čilipima

nik Matice iseljenika Hrvatske prof. dr Oleg Mandić, a prisustvovali su predsjednik HBZ-e John Badovinac, glavni blagajnik Bernard Luketich, tajnik Matice iseljenika Hrvatske Ivica Kranželić s članovima Glavnog i Izvršnog odbora Matice, potpredsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske inž. Boris Bakrač, predsjednik Skupštine grada Zagreba Josip Kolar, predsjednik Gradskog komiteta SKH Srećko Bijelić i sekretar Marinko Gruić, Drago Božić, predsjednik Gradske konferencije SSRN, Ivo Jerkić, predsjednik Komiteta Saveznog Izvršnog vijeća za vanjska migraciona kretanja, rektor Zagrebačkog sveučilišta dr Ivo Šuppek, predstavnici Matice iseljenika Makedonije, Bosne i Hercegovine i Srbije i drugi.

Svečanu sjednicu otvorio je prof. dr Oleg Mandić koji je pored ostaloga govorio o historiji našeg iseljeničtva u SAD i Kanadi, o važnosti osnivanja HBZ-e i njenom aktivnom radu na razvijanju bratstva i solidarnosti s ostalim južnoslavenskim i slavenskim iseljeničkim organizacijama. Na kraju govora pročitao je pismo koje je Matica iseljenika Hrvatske uputila Hrvatskoj bratskoj zajednici čestitajući joj 75-godišnjicu njenog rada.

Na svečanoj sjednici uputio je čestitke potpredsjednik izvršnog vijeća Sabora inž. Boris Bakrač, koji je pored ostaloga, rekao: »Slaveći danas zajedno s Vama Vaš dijamantni jubilej, mi se ovdje u Starome kraju podsjećamo s dubokim pijetetom i izuzetnim poštovanjem onih naših članova koji su u temelje Hrvatske bratske zajednice ugradili sami sebe. Vama koji s uspjehom nastavljate njihovo veliko djelo, koji svojim korektivnim i principijelnim radom predstavljate čvrst most između dva naroda — naše iskreno divljenje i obećanje da ćete u nama uvijek imati svesrdnu podršku.«

Predsjednik skupštine grada Zagreba Josip Kolar u ime Zagrebčana pozdravio je najtoplije predsjednika Badovinca i članove HBZ-e. Pored ostaloga u svom pozdravnom govoru rekao je: »Zagrebčani s radošću učestvuju u slavlju u povodu našeg zajedničkog velikog jubileja 75-godišnjice Hrvatske bratske zajednice.« Govorio je o zaslugama HBZ-e na očuvanju narodnih osjećaja, jezika i tradicija Staroga kraja. Govoreći o doprinosu i podršci pravnoj borbi hrvatskog i drugih naroda za nacionalnu slobodu, socijalnu pravdu i demokraciju, pored ostaloga, rekao je: »U vrijeme velike i slavne narodnooslobodilačke borbe u kojoj je učestvovalo i 50.000 Zagrebčana s oko 15.000 žrtava, Vi ste se opredjelili za prave narodne borce pod vodstvom najvećeg sina naših naroda Josipa Broza Tita. U teškim godinama poslijeratne izgradnje siromašne i ratom opustošene zemlje, u elementarnim nepogodama i drugim prilikama Vi ste svojom podrškom posvjedočili svoju visoku nacionalnu svijest i ljubav spram Staroga kraja. Hrvatskom narodu kao i svim narodima, u srcima je bratstvo i jedinstvo. Ovo je najveća tradicija naše narodnooslobodilačke borbe, uvijek naše slobode i napredka.«

Svečana sjednica u staroj Saborskoj vijećnici

Nakon sjednice obavilo se svečano primanje u Dvorima kod Predsjednika Sabora SRH. U 18,30 sati članovi grupe prisustvovali su priredbi folklornog ansambla »Lado« u kazalištu »Komedija«, a poslije priredbe predsjednik Skupštine grada Zagreba Josip Kolar priredio je večeru u hotelu »Esplanade«.

Dana 10. septembra 1969. u 8 sati članovi HBZ-e krenuli su iz Zagreba autobusima na turneju preko Banja Luke dolinom rijeke Vrbasa do Jajca, gdje su se zadržali u razgledanju ovog povijesnog grada, a nakon ručka otišli su preko Travnika za Sarajevo. Ujuto 11. septembra 1969. autobusima razgledali su grad. Navečer otišli su za Voškoće na zajedničku priredbu Kulturno-umjetničkog društva »Ivo Lola« Ribar« i ansambla »St. George« iz Cokemburga. Poslije priredbe prisustvovali su večeri na Ilidži koju je priredio predsjednik Izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine.

Iz Sarajeva grupa Zajedničara ispunjena lijepim utiscima nastavila je 12. septembra s velikim zadovoljstvom putovanje preko Konjica, Jablanice za Mostar. U Mostaru razgledali su grad, prosljedili za Dubrovnik. U Dubrovnik došli su navečer i otišli u hotelima: »Imperial«, »Excelsior« i »Argentina«.

Ujuto 13. septembra 1969. članovi HBZ-e razgledali su kulturno-povijesne spomenike. Nakon obavljenog upoznavanja sa znamenitostima grada u dvorani kina »Sloboda« pozdravio ih je Mato Mojaš predsjednik Općinskog odbora Matice iseljenika Hrvatske Dubrovnik i Ivica Sršen u ime Turističkog društva Dubrovnik i Dubrovačkih ljetnih igara. Predsjedniku HBZ-e Johnu Badovinac, kao i članovima Glavnog odbora predati su pokloni, a svim članovima predat je raznovrsni turistički materijal, slike i edicije Dubrovačkih ljetnih igara. U 12 sati članovi HBZ-e sa predsjednikom Johnom Badovinac i tajnikom Matice iseljenika Hrvatske Ivicom Kranželić bili su na prijemu u Kneževom dvoru. U odsutnosti predsjednika Skupštine općine Dubrovnik Ante Vetma goste je primio i pozdravio predsjednik Prosvjetno-kulturnog vijeća prof. Pero Portolan. Ovom prigodom članovi HBZ-e imali su mogućnost da se upoznaju sa znamenitostima u Kneževu dvoru. Osjećali su se vrlo radosni. Bili su vrlo radosni i znatiželjni, sve ih je interesiralo, pa su se nizali razgovori i razne želje dolazile su do ugodnog izražaja. To je bio vrlo osvježujući čas kada su se naši iseljenici našli vrlo raspoloženi u različenika Hrvatske Ivicom Kranželić bili su na prijemu u predsjednik Hrvatske bratske zajednice John Badovinac, prvi predsjednik ove najveće organizacije rođen u Americi, izrazio je želju da vidi i upozna Konavle iz kojih se u SAD nalazi veliki broj iseljenika i članova Zajednice. Ova želja ispunila se, pa je tog dana poslije podne gosp. John Badovinac sa suprugom, tajnikom Matice iseljenika Hrvatske Ivicom Kranželićem i predsjednikom Općinskog odbora Matice iseljenika Dubrovnik proveo u posjeti Cavtatu, Čilipima, Grudi i izletištu »Konavoski dvori.«

U nedjelju ujutro grupa naših iseljenika otputovala je iz Dubrovnika Jadranskom cestom preko Ploča, Podgore, Makarske do Brela, gdje su u ugledne goste dočekali predstavnici društvenih organizacija sa predsjednikom Skupštine općine Makarska. U hotelu »Maestral« priređen je zajednički ručak, poslije kojega se razlijegala naša narodna pjesma, veselica i pravo narodno raspoloženje, onako kako naši ljudi znaju da se provede kada se nađu zajedno u društvu poslije izvjesnog vremena. Iz Brela nastavila se vožnja za Split, gdje su se smjestili u hotelu »Marjan«. Pred večer posjetili su splitsku katedralu, a u 21 sat prisustvovali su zajedničkom koncertu pjevačkog zbora »Jedinstvo« iz Splita i ansambla »St. George« u povodu proslave 50-godišnjice »Jedinstva«. Idućeg dana 15. septembra 1969. obavljeno je razgledanje grada, s posjetom Dioklecijanovoj palači, Galeriji Meštrović i Marjanu. U 18 sati članove HBZ-e primio je predsjednik Skupštine grada. Sutradan gosti su krenuli na izlet za Trogir. Razgledali su usput predjele grada i Kaštela. Nakon izleta povratili su se u Split, gdje su slobodno proveli poslije podne u šetnji i razgledanju grada.

U srijedu 17. septembra 1969. grupa Zajedničara otputovala je autobusima iz Splita preko Šibenika, Zadra, Karlobaga, Velebita do Gospića. U Gospiću obavljen je

svečani ručak. Poslije ručka uslijedio je odlazak na Plitvička jezera gdje su gosti nakon razgledanja prirodnih ljepota u razgovoru proveli vrlo ugodno veče u ovom kraju. Ujutro su nastavili put preko Otočca, Velebita, Senja, Crikvenice, Rijeke za Opatiju, gdje su se smjestili u hotelu »Ambasador«. Poslije ručka izvršeno je svečano primanje kod predsjednika Skupštine grada. Navečer priredena je zajednička večera u hotelu »Ambasador« uz nastup ansambla »St. George«. Poslije noćnog odmora u ovom lijepom kraju 19. septembra gosti su krenuli preko Gorskog Kotara za Karlovac. Tu je održan svečani ručak kojega je priredio predsjednik Skupštine grada Karlovac. Posjetili su bolnicu u izgradnji. Poslije podne otputovali su za Krapinu na Festival zagorskih popevki »Krapina 69.« Poslije priredbe krenuli su za Varaždin gdje su noćili.

U subotu 20. septembra 1969. priredeni im je svečani doček na glavnom trgu. Poslije toga u Varaždinskom kazalištu daci Muzičke škole priredili su koncert. Na izletu i na ručku bili su u Trakošćanu. Navečer prisustvovali su koncertu ansambla »St. George«.

Ova turneja članova HBZ-e završila je 21. septembra odlaskom u Mariju Bistricu. Posjetili su Stubicu, Gupčevu Lipu i Stubičke Toplice, a zatim se vratili u Zagreb.

Završetkom turneje članova HBZ-e završen je program proslave povodom njene jubilarne 75-godišnjice.

Napuštajući svoj Stari kraj puni lijepih doživljaja i utisaka izjavili su da će članovi HBZ-e u idućim godinama udruženi u većim i manjim grupama posjećivati Jugoslaviju, a osobito u većem broju doći na proslavu 400-godišnjice seljačke bune, koja će se održati 1973. godine.

O proslavi 75-godišnjice HBZ-e bit će ispunjene stranice njenog glasila »Zajedničar« koji izlazi u 80.000 primjeraka, te će se tako njeno mnogobrojno članstvo širom Sjeverne Amerike upoznati sa programom proslave koja je održana u staroj domovini.

Podaci: »Matica« list iseljenika Hrvatske
broj: 9 i 10/69.

Svečana večera u hotelu »Esplanade«